



A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף יג of תענית
Some of the topics we will learn about include the following:

The prohibition against bathing on fast days

Prohibitions for mourners during the seven day mourning period

A

BATHING
on fast days

**Mourners during
the seven day
mourning period**

B The recitation of Aneinu on fast days

Some of the key terms and concepts we will learn about include:

מים שאובין - Drawn water. Water that passes through a vessel on its way to the Mikvah cannot be used for immersion

בוגרת - A Bogeres is a 12 1/2 year old girl
x

B

עננו

מים שאובין

בוגרת

1 So let's review...

The Gemara discusses איסור רחיצה, the prohibition of washing: אמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא כל שהוא משום אבל כגון תשעה באב ואבל אסור בין בחמין בין בצונן Whenever washing is אסור because of mourning, as on Tisha B'av, or for a mourner, it is forbidden to wash in both hot and cold water -

כל שהוא משום תענוג כגון תענית צבור בחמין אסור בצונן מותר If it is אסור to wash in order to refrain from pleasure, as on a public fast day, only hot water is prohibited, but cold water is permitted.

רב support this second Halachah from our Mishnah. Since the Mishnah already stated אסור ברחיצה, that washing is prohibited, the additional statement ונועלין את המרחצאות, and they close the bathhouses, qualifies that - בחמין אסור בצונן מותר - Only that which is found in the bathhouses, namely hot water is prohibited, but washing with cold water is permitted.

2 Regarding the first Halachah of רב חסדא that during a mourning period, even washing in cold water is אסור,

3 the Gemara later brings two versions of Rava's opinion: In the first version רבא disagrees with רבא חסדא, and says; אבל מותר לרחוץ בצונן כל שבעה A mourner may wash in cold water all seven days, מידי דהוה אבשרא וחמרא Just as he can eat meat and drink wine even though they are enjoyable.

In the second version רבא agrees with רבא חסדא, and says; אבל אסור בצונן כל שבעה A mourner may NOT wash in cold water during the seven days. The Gemara explains that he is allowed meat and wine, because לפכווי פחדיה הוא דעיבי - he does it to relieve his anxiety.

So, we have a Machlokes here: With רבא חסדא and the second version of רבא saying; אבל אסור בצונן כל שבעה And the first version of רבא saying; אבל מותר בצונן כל שבעה

1 איסור רחיצה

אמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא

כל שהוא משום תענוג כגון תענית צבור	כל שהוא משום אבל כגון תשעה באב ואבל
בחמין אסור בצונן מותר	אסור בין בחמין בין בצונן

support this from our Mishnah:

ואסורין במלאכה
וברחיצה...
ונועלין את המרחצאות

Only that which is found in the bathhouses, namely hot water is prohibited, but cold water is permitted

2 כל שהוא משום אבל כגון תשעה באב ואכל אסור בין בחמין בין בצונן

3 The Gemara later brings Rava's opinion:

FIRST VERSION	SECOND VERSION
<i>רבא disagrees</i>	<i>רבא agrees</i>
אבל מותר לרחוץ בצונן כל שבעה	אבל אסור בצונן כל שבעה
<i>מידי דהוה אבשרא וחמרא</i>	<i>לפכווי פחדיה הוא דעיבי</i>
	<i>He's allowed meat and wine, because</i>

4 The Gemara cites several Braisos which apparently seem to support one opinion, and then reconciles them with the other opinion:
-1-
The Beraisa says;
כל חייבי טבילות טובלין כדרך
בין בט' באב בין ביוה"כ
Anyone who is obligated to immerse in a Mikvah may do so even on Tisha B'Av or Yom Kippur. The Gemara explains that since hot water would have gone through a vessel which would invalidate the water for use in a Mikvah as מים שאובים, drawn water, the Beraisa must be talking about immersion in cold water. Nevertheless,
חייבי טבילות אין
איניש אחרינא לא
Only people obligated to immerse may use cold water, but others may not immerse even in cold water.
רבי חנינא סגן הכהנים disagrees with the Tanna Kamma, and says;
כדי הוא בית אלהינו לאבד עליו טבילה פעם אחת בשנה
The Beis Hamikdash is deserving of us losing one immersion a year. In other words, the mourning of the destruction of the Beis Hamikdash is more important than immersing on time. Now, if cold water were permitted, ר' חנינא would not have said that immersion is completely lost on this day. Obviously, even cold water is forbidden in times of mourning, in accordance with the opinion

5 אבל אסור בצונן כל שבעה
However, the Gemara rejects this proof and says the Beraisa is talking about דלא שכיח צונן, a place where cold water is not common. However, חמי טבריא, natural hot springs, which are not מים שאובים, are available. The Tanna Kamma permits the hot springs because of the mitzvah of טבילה, and ר' חנינא prohibits it because of the honor due the Beis Hamikdash. However, both might agree that immersing in cold water is permitted during a time of mourning, in accordance with the opinion
אבל מותר בצונן כל שבעה
=====

6 -2-
Regarding תענית ציבור the Braisa qualifies three איסורים;
כשאמרו אסור במלאכה
לא אמרו אלא ביום אבל בלילה מותר
Work is prohibited only during the day, but permitted at night.
וכשאמרו אסור בנעילת הסנדל
לא אמרו אלא בעיר אבל בדרך מותר
Wearing shoes is prohibited only in the city, but permitted on a trip outside the city.
הא כיצד יוצא לדרך נועל נכנס לעיר חולץ
Therefore, when leaving the city one may put on his shoes, and on his way back, when he enters the city he must remove them.
וכשאמרו אסור ברחיצה
לא אמרו אלא כל גופו
אבל פניו ידיו ורגליו מותר
Regarding washing oneself; it is only prohibited to wash one's entire body, but it is permitted to wash one's face, hands and feet.
The Braisa adds;
וכן אתה מוצא במנוחה ובאבל
These distinctions apply to a mourner as well.

4

The Gemara cites several Braisos...

1

בריייתא:

רבי חנינא סגן הכהנים כדי הוא בית אלהינו לאבד עליו טבילה פעם אחת בשנה	תנא קמא כל חייבי טבילות טובלין כדרך בין בט' באב בין ביוה"כ
----------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------

Obviously, even cold water is forbidden

Since hot water would be לאובים it must be talking about cold water

חייבי טבילות אין איניש אחרינא לא

5

SECOND VERSION

כך agrees

אבל

אסור בצונן
כל שבעה

~~X~~

באתרא
דלא שכית צונן

6

2

לפי ציבור the Braisa qualifies three איסורים

וכשאמרו	וכשאמרו	כשאמרו
אסור ברחיצה	אסור בנעילת הסנדל	אסור במלאכה
לא אמרו אלא כל גופו	לא אמרו אלא בעיר	לא אמרו אלא ביום
אבל פניו ידיו ורגליו מותר	אבל בדרך מותר	אבל בלילה מותר

כא כצד ויצא לדרך ונעל נכנס לעיר חולץ
כפי אורי מילין

וכן אתה מוצא במנוחה ובאבל



7 Now, according to the opinion that אבל אסור בצונן כל שבעה
 The distinction regarding רחיצה can apply to an אבל, that only כל גופו is Asur.
 But according to the opinion that אבל מותר בצונן כל שבעה
 The distinction regarding רחיצה cannot apply to an אבל, because he's allowed even כל גופו בצונן. Therefore, we must say that וכן refers only to the other two distinctions, that they apply to an אבל as well.

<p>According to... אבל אסור בצונן כל שבעה <i>The distinction regarding רחיצה can apply to an אבל</i></p>	<p>According to... אבל מותר לרחוץ בצונן כל שבעה <i>The distinction regarding רחיצה cannot apply to an אבל</i></p>
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

8 -3-
 תא שמע
 מעשה ומתו בניו של ר' יוסי בן רבי חנינא ורחץ בצונן כל שבעה
 When the sons of ר' יוסי בן רבי חנינא died, he washed himself in cold water all 7 days of the mourning period.
 This Braisa can be simply understood according to the opinion אבל מותר בצונן כל שבעה
 However, according to the opinion אבל אסור בצונן כל שבעה
 We must say בשתכפוהו אבליו זה אחר זה
 This was a case of two consecutive periods of mourning, in which certain leniencies may be taken, among them רחיצה בצונן.

<p>3 <i>תא שמע</i> מעשה ומתו בניו של ר' יוסי בן רבי חנינא ורחץ בצונן כל שבעה</p>	
<p>However, according to... אבל אסור בצונן כל שבעה <i>We must say בלתיכפוהו אבליו זה אחר זה</i></p>	<p>This can be understood according to... אבל מותר לרחוץ בצונן כל שבעה</p>

9 -4-
 The Beraisa says;
 אין הבוגרת רשאה לנוול את עצמה בימי אבל אביה
 An eligible young lady may not make herself unattractive during the mourning period for her father.
 According to the opinion אבל אסור בצונן כל שבעה
 This would be referring to washing with cold water, which only a Bogeres is allowed this leniency, while other mourners are not allowed רחיצה בצונן.
 According to the opinion אבל מותר בצונן כל שבעה
 We must say that this is referring to כיחול ופירכוס
 Applying cosmetics - which only a Bogeres is allowed this leniency, while other mourners are not allowed to apply cosmetics.
 =====

<p>4 <i>בריייתא:</i> אין הבוגרת רשאה לנוול את עצמה בימי אבל אביה</p>	
<p>According to... אבל אסור בצונן כל שבעה <i>Referring to cold water, which only a Bogeres is allowed this leniency</i></p>	<p>According to... אבל מותר לרחוץ בצונן כל שבעה <i>We must say this is referring to כיחול ופירכוס</i></p>



10 The Gemara concludes this discussion and says; והלכתא - the Halacha is as follows:
 אבל אסור לרחוץ כל גופו
 בין בחמין בין בצונן כל שבעה
 A mourner is not allowed to wash his entire body in hot or cold water.
 אבל פניו ידיו ורגליו
 בחמין אסור בצונן מותר
 However he may wash his face, hands, and feet in cold water.
 אבל לסוך אפילו כל שהוא אסור
 ואם לעבר את הזוהמא מותר
 Anointing with oil is prohibited in any amount.
 However, if it is done to remove dirt it is permissible.
 =====



11 The Gemara next has a discussion about where in the Shmone Esrei do we mention the special Aneinu prayer recited on a fast day:
 The conclusion of the Gemara is as we do to this very day:
 שליח צבור - The Chazzan says it as a separate Brachah
 גואל ישראל - After the Brachah, before beginning the next Brachah. However,
 יחיד - An individual says it as part of תפלה, because
 יחיד אינו קובע ברכה לעצמו
 An individual does not add a separate Brachah.

